

Sofisme de limbaj

Cuvintele și propozițiile pot avea mai multe sensuri. Relațiile deductive ale unei argumentări vor fi sigure dacă cuvintele își vor păstra același sens până la concluzie. Sofismele de limbaj ambiguu implică confuzia între două sau mai multe sensuri

Echivocația: este o ambiguitate de limbaj obținută prin folosirea unui cuvânt cu două sau mai multe înțelesuri în cadrul aceleiași argumentări. De exemplu: Oamenii contemporani folosesc computere. Burebista și Deceneu au fost contemporani. Deci ei au folosit computere. Cuvântul ‘contemporan’ este folosit cu două înțelesuri, iar schimbarea de la unul la altul se face în mijlocul argumentării. Mai întâi el înseamnă “care trăiesc în timpul nostru”, apoi “care trăiesc în același timp”. Echivocația este “arta” de a schimba regulile în timpul jocului. Chiar și o schimbare minoră poate duce la concluzii greșite și astfel la invalidarea argumentării.

Amfibolia: apare atunci când construcția gramaticală a unei propoziții creează ambiguitate chiar dacă toți termenii ei sunt univoci. Exemplu: Toți îți vor binele. Nu-i lăsa să ți-l ia!

Accentul: acest sofism se referă la ambiguitatea creată de accentuarea greșită a cuvintelor în propoziție. Pentru a interpreta logic un text scris trebuie luat în considerare sensul original care a fost în intenția autorului. Exemplu: Mă îmbăt de fericire.

Compoziția: implică aplicarea unei însușiri prezentă la fiecare element al unei clase (sau parte a unui întreg mai mare) la întreaga clasă (sau întreg). Exemplu: Toate moleculele acestei bucăți de cretă sunt invizibile, deci și bucata de cretă este invizibilă.

Diviziunea: constă în aplicarea unei însușiri a clasei la fiecare element al ei. Exemplu: Echipa de fotbal este performantă. Deci și portarul este performant.

Deși premisa este adevărată pentru clasă ca întreg, ea nu este în mod necesar adevărată pentru fiecare element în parte. Diviziunea trebuie distinsă de particularizarea improprie care aplică în mod greșit o regulă generală la un caz particular atipic.

Exerciții

Identificați, în următoarele exemple, sofisme de limbaj

1. Tigrii asiatici sunt pe cale de dispariție.

Tigrii de la circ sunt tigri asiatici.

Deci tigrii de la circ sunt pe cale de dispariție.

2. Pandelescu îi spune lui George că el a greșit.

3. Toate cele 13 oi din turma lui Ion sunt mari, deci el are o turmă mare.

4. Copiii spun părinții fac doar nîzdrăvăanii.

5. Un șoricel este un mamifer, astfel încât un șoricel mare este un mamifer mare.

6. Lupii albi trăiesc în libertate.

Lupii de la zoo sunt lupi albi.

Deci lupii de la zoo trăiesc în libertate

7. Cei din IX A spun cei din IX B sunt mai buni la logică.

8

.

B

i

b

l

i

o

t

e

c

a